

Panel de Conjuntura

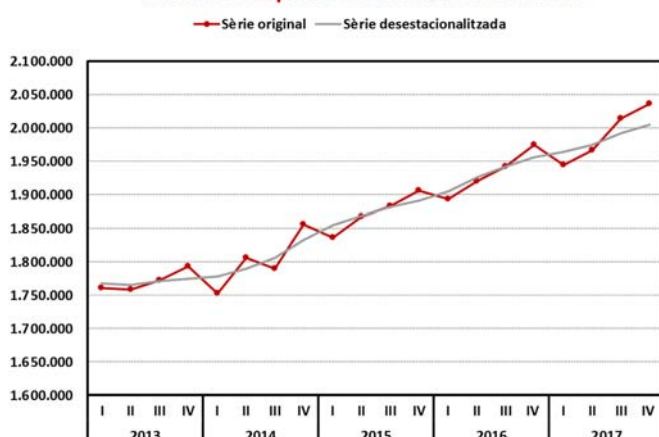
Número 4
Febrer de 2018

Índex

1. Població ocupada i desocupada
2. Afiliació a la Seguretat Social
3. Inflació
4. Costos laborals
5. Índex de confiança empresarial
6. Previsions

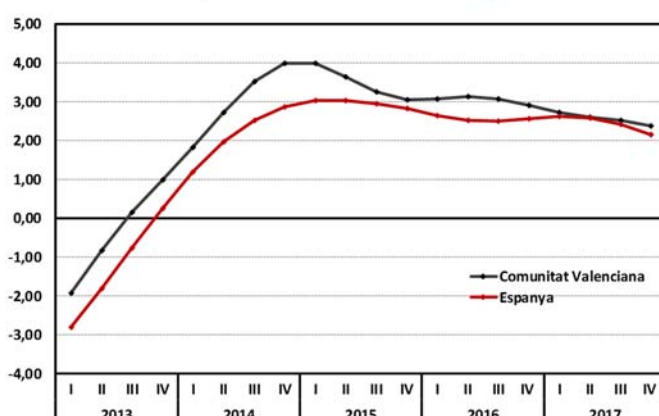
1. Població ocupada i desocupada

Població ocupada. Comunitat Valenciana

Població ocupada total

Creixement subjacent
T4,4 centrada sobre la tendència-cicle (%)

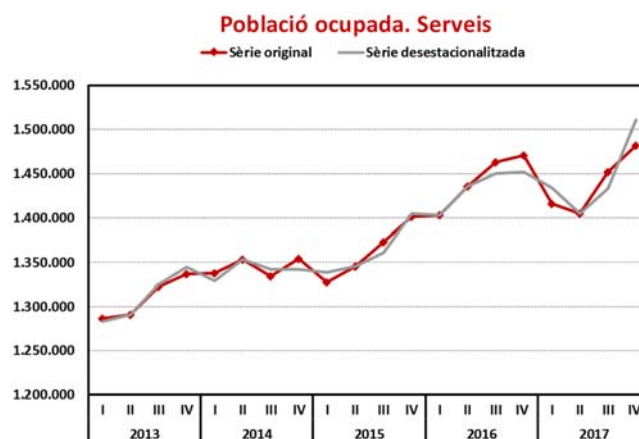
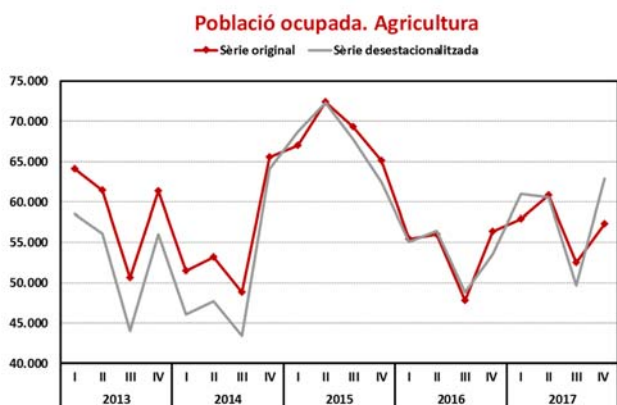
Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa, en el quart trimestre de 2017 la **població ocupada va créixer un 3,1 % a la Comunitat Valenciana** respecte al mateix trimestre de l'any anterior, amb avanços en tots els grans sectors de l'economia. Així, el sector agrari va augmentar un 1,6 %, l'industrial ho va fer un 11,4 %, la construcció un 10,5 %, mentre que el sector serveis va experimentar un creixement positiu del 0,8 % després de dos trimestres de creixement interanual negatiu.

En el **conjunt nacional**, la població ocupada va augmentar un **2,6 %** en l'últim trimestre del 2017, creixement dues dècimes inferior al registrat en el tercer trimestre. Per sectors, les taxes de variació interanual d'Espanya han sigut: agricultura (0,5 %), indústria (5,1 %), construcció (6,0 %) i sector terciari (2,1 %).

Considerant l'**evolució del creixement subjacent**, definit com:

$$TC_4^4 = \left(\frac{\sum_{j=0}^3 TC_{t+j}}{\sum_{j=1}^4 TC_{t-j}} \right) - 1$$

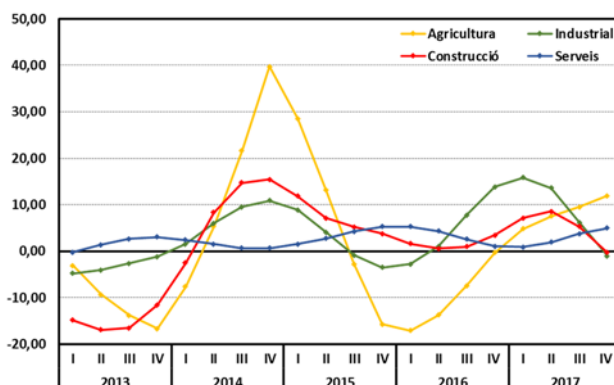
on TC és la tendència-cicle de la sèrie de persones ocupades per al període t actual, centrada (amb 3 prediccions) i expressada en termes percentuals, s'observa una **continua desacceleració** del creixement a la Comunitat des del tercer trimestre de l'any 2016, fins a registrar una taxa del 2,4 % en el quart trimestre de l'any passat. A pesar d'aquesta progressiva desacceleració, el creixement subjacent valencià continua sent superior al corresponent espanyol.

D'altra banda, tal com s'observa en els gràfics, la població ocupada per **sectors** no mostra un fort **component estacional** en general. Són únicament **els sectors agrícola i el de serveis** on aquest component es mostra significatiu.

Població ocupada per sectors

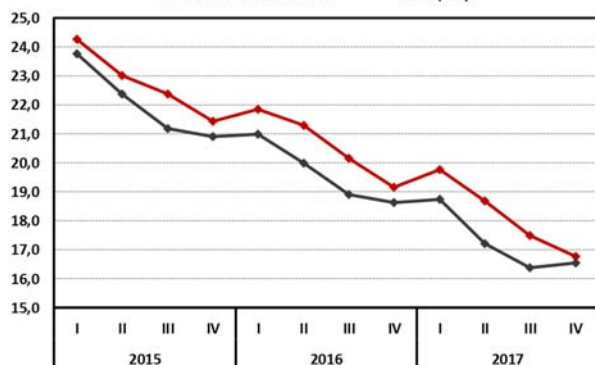
Creixement subjacent
T4,4 centrada sobre la tendència-cicle (%)

Continuant la **divisió sectorial**, el **creixement subjacent s'accelera** en els sectors de l'**agricultura i els serveis** des del començament de l'any 2017, i registra en l'últim trimestre de l'any unes taxes de l'**11,9 % i el 4,9 %**, respectivament. Al contrari, en els **sectors industrial i de la construcció** s'observa una notable **desacceleració** del creixement en l'última part de l'any, que arriba a registrar taxes negatives en ambdós sectors (-1,0 % i -0,3 %, respectivament), fet que contrasta amb l'acceleració registrada a la fi de 2016.

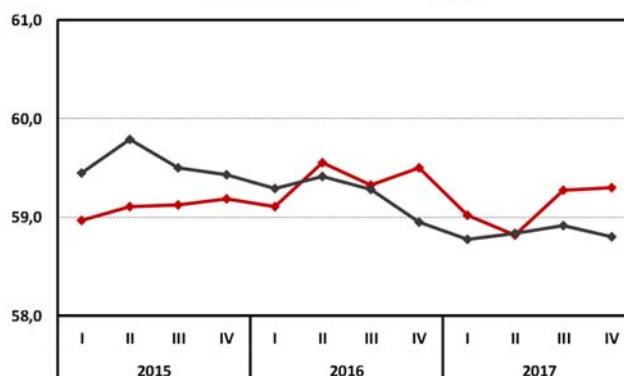
Taxa de desocupació

Comunitat Valenciana Espanya

Taxa d'activitat

Comunitat Valenciana Espanya

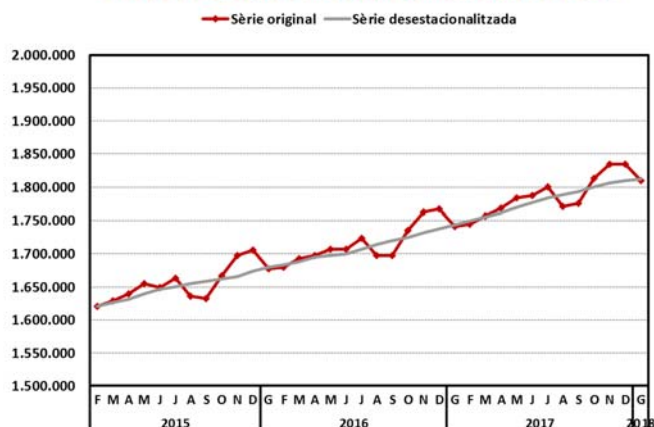

La **taxa d'activitat** a la Comunitat Valenciana es va situar en el quart trimestre del 2017 en el 59,3 %, continuant el creixement iniciat el trimestre anterior. A Espanya, aquesta taxa es va reduir en el quart trimestre, fins a situar-se en el 58,8 %. **En el conjunt de l'any**, la taxa d'activitat de la Comunitat Valenciana va arribar a un 59,1 %, tres dècimes superior al conjunt nacional (58,8 %).

En el quart trimestre de l'any passat, la **taxa d'atur a la Comunitat Valenciana** es va situar en el **16,76 %** de la població activa, **2,39 punts percentuals menys** que el mateix trimestre de l'any anterior. En el conjunt d'Espanya, aquesta taxa es va situar en el 16,55 %, després de reduir-se 2,08 punts percentuals respecte al quart trimestre de 2016.

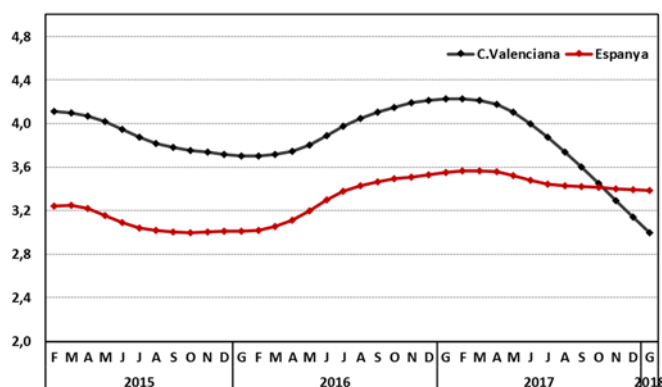
2. Afiliació a la Seguretat Social

Afiliació a la Seguretat Social. Comunitat Valenciana

Afiliació a la Seguretat Social

Creixement subjacent
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle (%)

L'afiliació a la Seguretat Social en el mes de gener de 2018 es va situar a la Comunitat Valenciana en 1.809.132 persones, un 3,9 % més que el mateix mes de l'any anterior. Per la seua banda, a Espanya l'increment va ser cinc dècimes inferior (3,4 %), i va situar l'afiliació en 18.282.031 persones. Tots els sectors, exceptuant-ne l'agrícola, mostraren increments positius de la taxa de variació interanual el passat mes de gener.

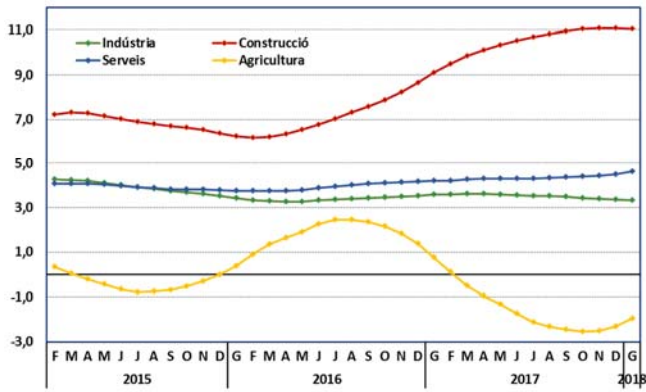
El creixement subjacent a la Comunitat Valenciana, mesurat amb la $T_{12,12}$ sobre la tendència de la sèrie d'afiliació, va arribar al 3,0 % al gener; es manté així la desacceleració iniciada el mes de maig de 2017 i es continua per davall de la corresponent a Espanya, que es manté en el 3,4 %.

Sectorialment, el major creixement subjacent es registra en la construcció amb un 11,1 %, seguit del sector serveis, amb un 4,6 %, a curta distància de l'industrial, que va registrar el mes de gener passat un creixement del 3,3 %. L'únic sector amb taxes negatives continua sent l'agrícola, amb un creixement subjacent del -2,0 %, si bé ha invertit la seua trajectòria en els dos últims mesos, ja que el creixement de gener ha sigut menys negatiu que el registrat pel desembre i novembre de 2017 (-2,3 % i -2,5 %).

Sense deixar la divisió sectorial, pot observar-se en els gràfics següents que les sèries mensuals d'afiliació mostren una marcada estacionalitat en els quatre grans sectors econòmics, en contrast amb les sèries d'ocupats de l'enquesta de població activa, que amb una periodicitat trimestral mostren una estacionalitat molt més atenuada.

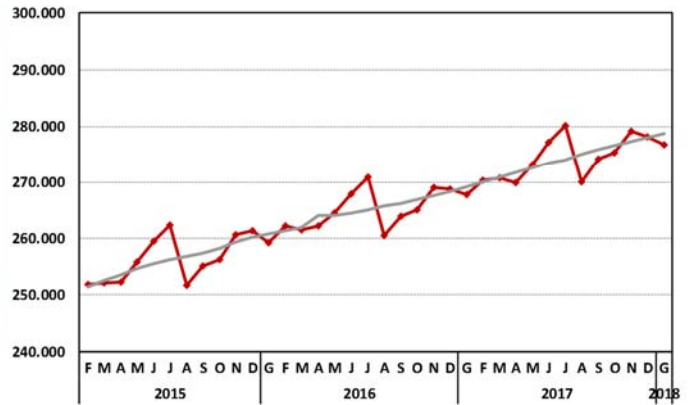
Afiliació a la Seguretat Social

Creixement subjacent
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle

Afiliació a la Seguretat Social. Indústria

Sèrie original — Sèrie desestacionalitzada

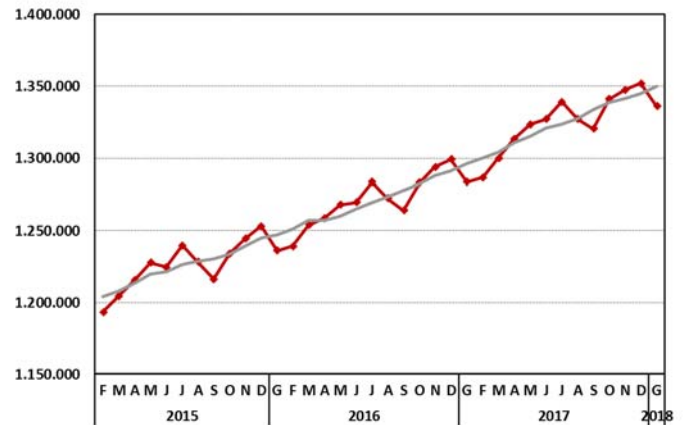
Afiliació a la Seguretat Social. Construcció

Sèrie original — Sèrie desestacionalitzada

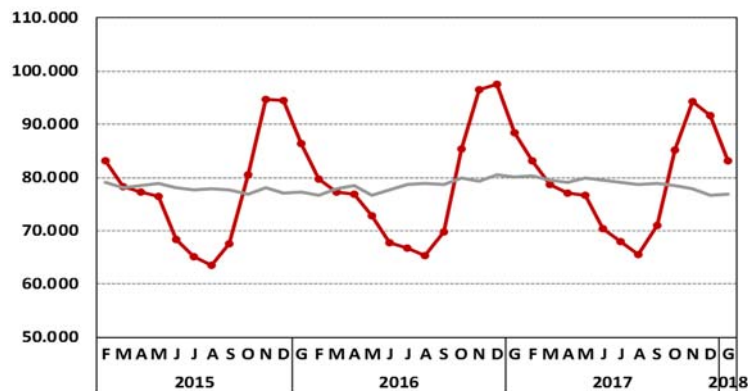
Afiliació a la Seguretat Social. Serveis

Sèrie original — Sèrie desestacionalitzada

Afiliació a la Seguretat Social. Agricultura

Sèrie original — Sèrie desestacionalitzada

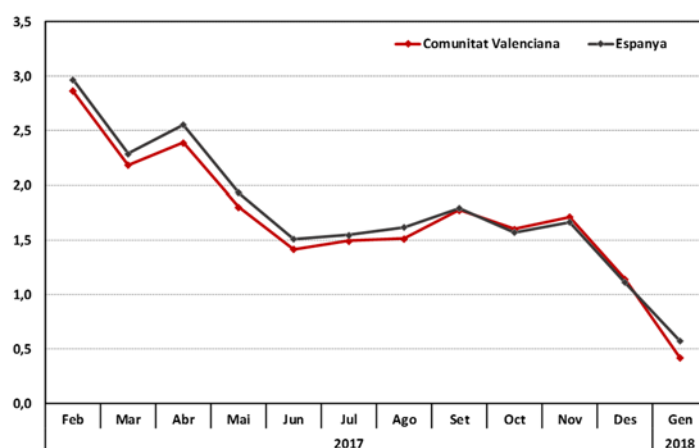

3. Inflació

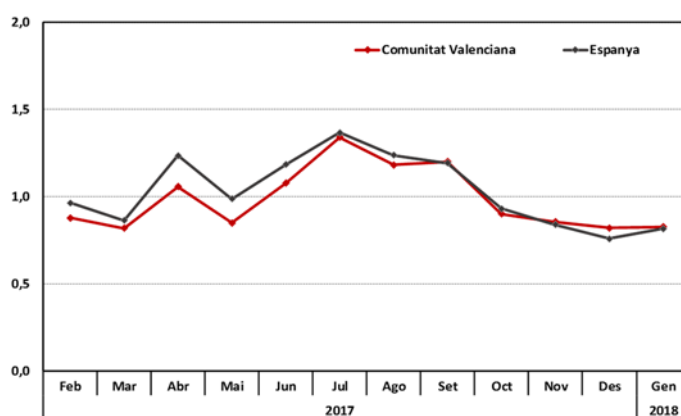
A la **Comunitat Valenciana**, l'**Índex de Preus de Consum (IPC)** va retrocedir un **1,1 % al gener en relació amb el mes anterior** i va retallar la seua **taxa interanual** set dècimes, fins al **0,4 %**, el seu nivell més baix en **14 mesos**, segons les dades publicades per l'INE. En l'àmbit nacional, l'IPC també es va reduir un **1,1 %** respecte al mes anterior, i va situar la taxa de creixement interanual dels preus en el **0,6 %**. En el descens de l'IPC del mes de gener ha influït principalment l'**abaratiment de l'electricitat**, enfront de la pujada que va experimentar el mateix mes de 2017, així com l'estabilitat dels preus de les llegums i les hortalisses, la baixada del preu de les fruites i la menor pujada dels carburants.

D'altra banda, la **inflació subjacent**, que no inclou els preus dels productes energètics ni dels aliments no elaborats, **es va mantindre** en el primer mes de l'any en el **0,8 %**, igual que a Espanya. En aquest mateix mes, l'**Índex de Preus de Consum Harmonitzat (IPCH)** va situar la seua taxa anual en el **0,7 %**, amb la qual cosa **va disminuir** cinc dècimes respecte al mes de **desembre**.

Índex de preus al consum
Taxa de variació interanual (%)

Índex de preus al consum sense aliments ni energia
Inflació subjacent
Taxa de variació interanual (%)

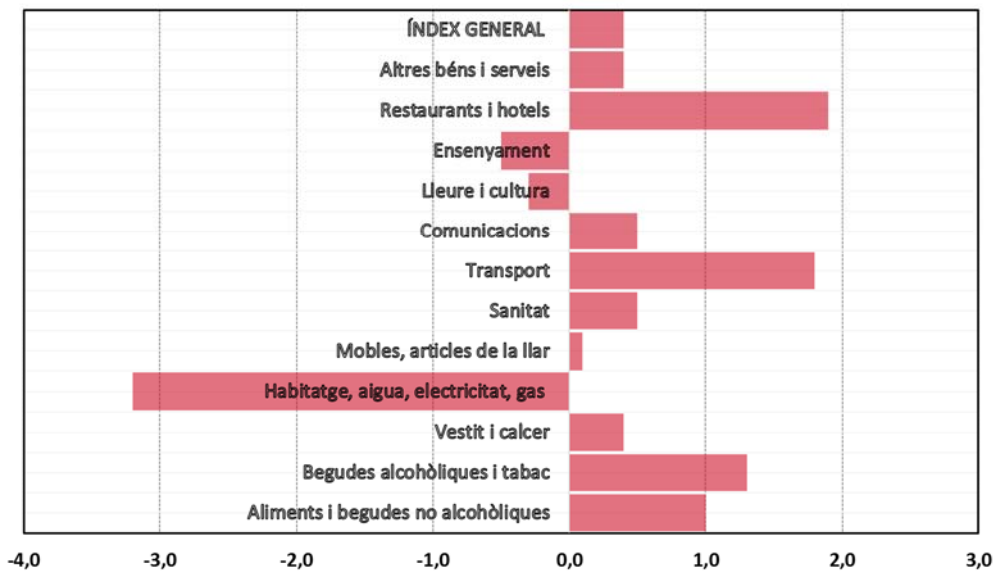
Font: Institut Nacional d'Estadística (INE) i elaboració pròpia.

En la reducció de l'IPC interanual del mes de gener ha influït el descens del preu del grup d'*Habitatge, aigua, electricitat i gas*, que mostra una taxa de variació interanual del **-3,2**, motivat per l'abaratiment de l'electricitat. Així mateix, la taxa interanual de l'*Ensenyament* va retrocedir un 0,5 % al gener i finalment els preus del grup *Oci i cultura* es van reduir un 0,3 % respecte al mateix mes de l'any anterior. Per contra, els grups que presenten una major pujada interanual dels preus són *Restaurants i hotels* (1,9 %), *Transport* (1,8 %), *Begudes alcohòliques i tabac* (1,3 %) i *Aliments i begudes no alcohòliques* (1,0 %).

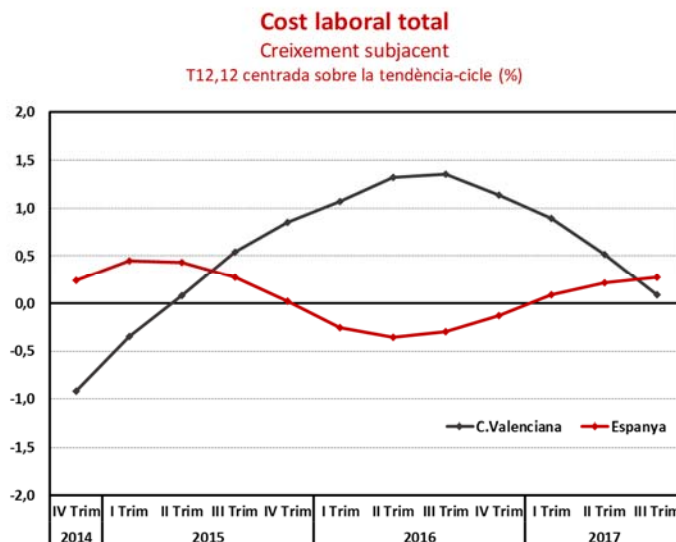
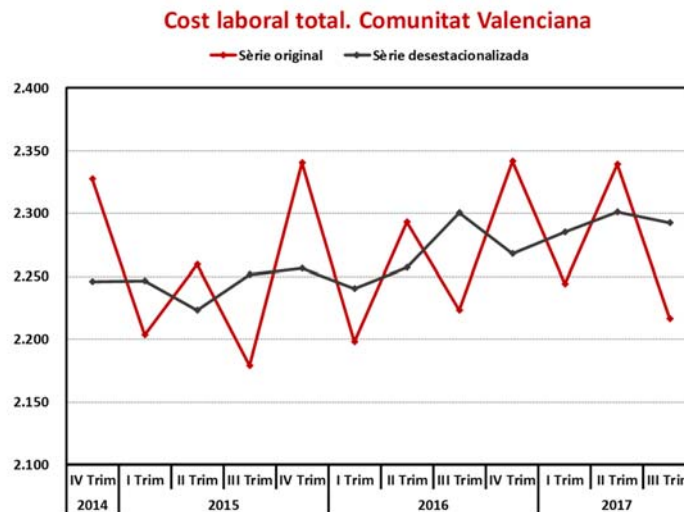
Grups de l'índex de preus al consum

Taxa de variació interanual (%)

Gener 2018

4. Costos laborals

En el **tercer trimestre de 2017**, el **cost laboral mitjà per treballador i mes** es va situar a la **Comunitat Valenciana** en 2.217,5 euros, després de **baixar un 0,3 %** respecte al mateix trimestre de l'any anterior. Aquest cost és **inferior** al registrat en el conjunt **nacional**, que va arribar als 2.454,3 euros, després d'incrementar-se un 0,4 % en taxa interanual.

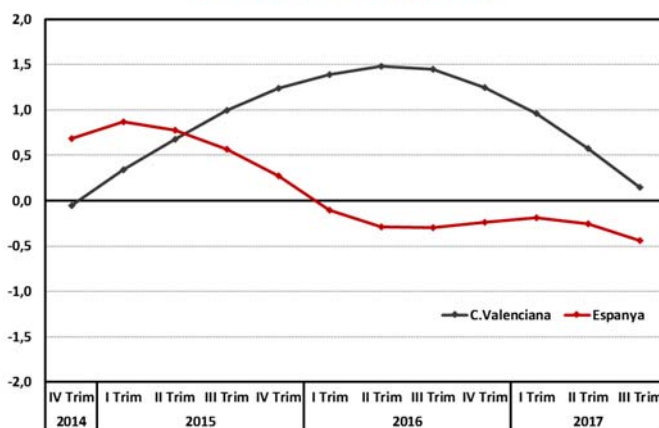
El **creixement subjacent** del cost laboral mitjà de la Comunitat Valenciana **continua la baixada** iniciada en el quart trimestre de 2016, al contrari del que passà a Espanya, on ha augmentat des d'aquest mateix trimestre fins a situar-se en el tercer trimestre de l'any passat per damunt del corresponent al de la Comunitat Valenciana.

El **cost salarial**, principal component del cost laboral, **es va reduir un 1,1 % en taxa interanual** a la **Comunitat Valenciana** fins a situar-se en els 1.624 euros, xifra també inferior a la registrada a **Espanya** (1.809 euros), on el cost salarial **va créixer un 0,3 %** respecte al mateix trimestre de l'any anterior.

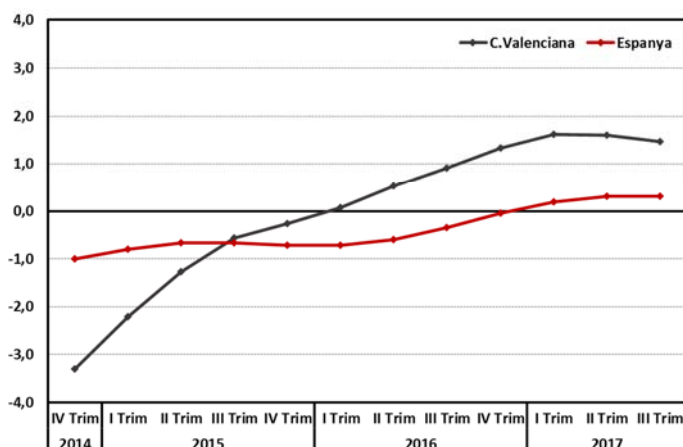
Aquesta part dels costos laborals, els salaris, augmentaren en termes de creixement subjacent un 0,1 % a la nostra comunitat, mentre que en el territori nacional van baixar un 0,4 %, cosa que **esgota l'acurtament de la bretxa salarial** que es va iniciar durant el segon trimestre de l'any 2015, favorable als salaris pagats a la Comunitat Valenciana.

La resta dels costos laborals, els **altres costos**, van mostrar un **creixement subjacent de l'1,5 %** en el tercer trimestre del passat any, que es manté **estable** des del començament d'any. Aquest comportament és similar a l'esdevingut a **Espanya**, encara que amb **taxes molt més baixes** que a la Comunitat (**0,3 %** en el tercer trimestre de 2017).

Cost salarial
Creixement subjacent
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle (%)

Altres costos
Creixement subjacent
T12,12 centrada sobre la tendència-cicle (%)

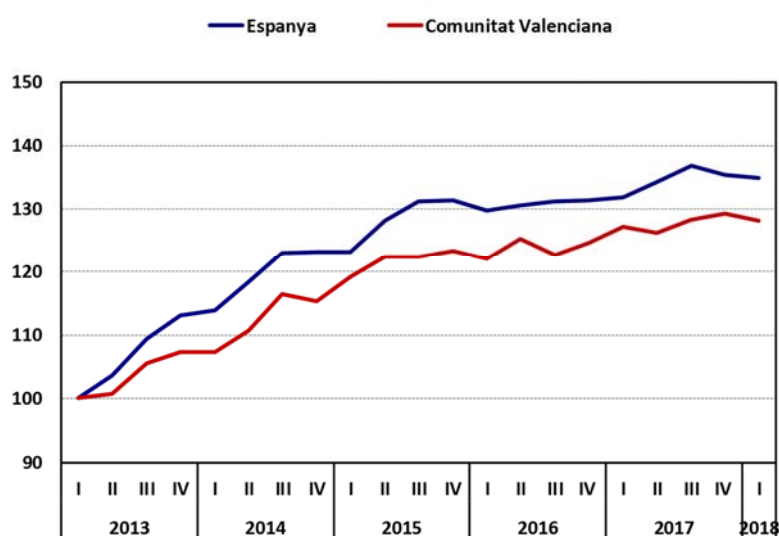
5. Índex de confiança empresarial

L'Índex de Confiança Empresarial Harmonitzat (ICEH) s'ha reduït un 0,9 % en el primer trimestre de 2018 respecte al quart trimestre de 2017 a la Comunitat Valenciana, reducció superior a la registrada en el conjunt nacional (-0,4 %), i se situa en 128,1 punts.

A la **Comunitat Valenciana**, les opinions respecte del **trimestre que comença** mostren que el 21,7 % de les persones que gestionen establiments empresarials són optimistes, mentre que el 17,6 % opina que la marxa del seu negoci serà desfavorable. El 60,7 % restant considera que la marxa serà normal. Es troba, per tant, el balanç d'expectatives, optimistes menys pessimistes, en 4,1 punts (1,9 punts a Espanya).

En les opinions respecte al **quart trimestre de 2017**, el 26,3 % de les persones que gestionen establiments empresarials han tingut una opinió favorable sobre la marxa del seu negoci. Per contra, el 15,5 % opina que la marxa va ser desfavorable; se situa així el balanç de situació en 10,8 punts (7,1 a Espanya).

Índex de confiança empresarial

Segons les conclusions de l'**Enquesta Trimestral del Comerç al Detall** que elabora l'Oficina de Comerç i Territori PATECO del Consell de Cambres de Comerç de la Comunitat Valenciana, la confiança dels comerciants valencians en el **quart trimestre de 2017** s'ha situat en el 4,4 % i ha augmentat 2,3 punts respecte a fa un any. Al llarg de 2017 les vendes al detall han frenat el seu ritme de creixement, i encara que han continuat augmentant, ho han fet a una taxa interanual inferior que en 2016.

6. Previsions

Un entorn internacional favorable, polítiques monetàries expansives i una marcada inèrcia han afavorit la intensificació del creixement econòmic mundial el passat 2017 i la seua continuïtat per a l'any actual. Tant l'FMI, com l'OCDE i la Comissió Europea han millorat les seues previsions del PIB per a 2018 i 2019 respecte a anteriors estimacions. La previsió mitjana del creixement econòmic d'aquests tres organismes és del **3,8 %** per a **2018** i una dècima menys per a 2019. En aquest entorn, la previsió mitjana per a l'**economia espanyola** situa el creixement de **2018** en el 2,5 % i de 2019 en el 2,1 %, considerant únicament les projeccions d'organismes internacionals.

Tenint en compte les realitzades fins al moment per alguns centres nacionals, aquest creixement seria del 2,3 % el 2019.

Per a l'**economia valenciana** s'espera per a l'any actual un descens de 8 dècimes respecte a les primeres estimacions de l'any 2017, que van situar el creixement del PIB en el 3,6 % (AIReF: Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal). Així, la mitjana de les previsions efectuades fins ara situen el creixement a la Comunitat Valenciana en el **2,8 % per a 2018** i el 2,5 % per a 2019, ambdues per damunt d'allò esperat en el conjunt d'Espanya.

Previsions econòmiques

Unitats: taxes de variació real del PIB (%)

	FMI		OCDE		Comissió Europea		Previsió mitjana	
	Previsions gener 2018		Previsions novembre 2017		Previsions febrer 2018		2018	2019
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		
Economia mundial	3,9	3,9	3,7	3,6	3,7	3,7	3,8	3,7
Economies avançades	2,3	2,2	2,4	2,1	--	--	2,4	2,2
Estats Units	2,7	2,5	2,5	2,1	2,3	2,1	2,5	2,2
Zona Euro	2,2	2,0	2,1	1,9	2,3	2,0	2,2	2,0
Alemanya	2,3	2,0	2,3	1,9	2,3	2,1	2,3	2,0
França	1,9	1,9	1,8	1,7	2,0	1,8	1,9	1,8
Itàlia	1,4	1,1	1,5	1,3	1,5	1,2	1,5	1,2
Espanya	2,4	2,1	2,6	2,1	2,6	2,1	2,5	2,1
Japó	1,2	0,9	1,2	1,0	1,2	1,0	1,2	1,0
Regne Unit	1,5	1,5	1,2	1,1	1,4	1,1	1,4	1,2
Economies emergents i en desenvolupament	4,9	5,0	4,9	4,8	--	--	4,9	4,9
Xina	6,6	6,4	6,6	6,4	6,5	6,2	6,6	6,3

Previsions econòmiques

Unitats: taxes de variació real del PIB (%)

		Comunitat Valenciana		Espanya	
		2018	2019	2018	2019
BBVA Research	(febrer 2018)	2,4	2,4	2,5	
Ceprede	(diciembre 2017)			2,6	
Funcas	(gener 2018)	3,0		2,6	
Hispalink	(diciembre 2017)	2,5	2,4	2,5	2,4
Conselleria d'Economia Sostenible	(juny 2017)	3,1	2,6	--	--
Govern d'Espanya	(octubre 2017)	--	--	2,3	
Banc d'Espanya	(diciembre 2017)	--	--	2,4	2,1
Consens més actual (mitjana)		2,8	2,5	2,5	2,3

Font: FMI, OCDE, CE, BBVA Research, Ceprede, Hispalink, Conselleria d'Economia Sostenible, Govern d'Espanya i Banc d'Espanya.